

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru memorabile pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmou — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignatiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Iunie 1884, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzi cu espedirea foiei*).

Editura „Telegraful Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fîșii de adresă dela abonamentul ultim.

La situațiune.

Trecem prin timpuri critice, și nu ne mai este permisă tăcerea. Sîntem strîmtorați de două părți și strîmtorarea devine cu atât mai dureroasă, cu cât ea ne vine din partea oamenilor orbiți parte de ignoranță, parte reință, cari toți se numesc oameni bisericești după poziția lor. Sîntem deci siliți să luăm poziție serioasă în fața lucrurilor inscenate cu multă reavoință, și și mai multă ignoranță. Sîntem siliți a lua poziție cu seriositate și demnitate, deși lucrurile în executarea lor stîrnesc în omul cu judecată suris și compătimire.

Să ne luminăm.

După conferința românească dela 1 Iunie a. c. în fața alegerilor dietali, fie-care român simțitoriu și interesat de scartea și viitorul poporului fî cuprins de serioase îngrijiri. Urmarea acestei îngrijiri fî: preparativele în privința ținutei noastre politice.

Noi am respectat libertatea individuală a bărbaților nostri din officii bisericești, și le-am dat mîna liberă la exercitarea dreptului lor constituțional. Am voit să respectăm convingerile oamenilor și chemăm opiniunea publică de mărturie, dacă noi în lupta politică am călcat conștiința bărbaților nostri bisericești.

Așa am creșut și credem, că în lupta noastră pre terenul politic trebuie să ne respectăm reciproc spre a putea continua activitatea noastră.

Din aceste motive am scris ce am scris până acuma, și am urmărit cu atențiune dezvoltarea lucrurilor.

Și ele s'au dezvoltat în mod anormal. Oamenii fără scrupuli de conștiință și-au bagat în cap compromiterea bisericești noastre. Dînd mîna cu oamenii bisericești noastre, chemați a ne feri biserica și a alunga dela ea chiar și umbra unei suspiciuni, au început a uneli contra unicului nostru refugiu ce ni-a mai ramas, contra bisericești.

Începutul s'a făcut încă înainte de conferința din Sibiu și de atunci încoace se continuă.

Ni s'a imputat că dintre toate bisericești din patrie, singură biserica noastră a fost aceea, care pînă în fruntea torentului politic, face demonstrațiuni.

Contra acestor imputări am escepționat, și am apărut libertatea convingerei bărbaților nostri în cele politice. Bărbații nostri bisericești conduși unii de o ambiție vană și de tot seacă, de a juca rolă politică cu ori ce preț, alții cu scopul de resbunare — fără de a reflecta la mijloace, au inscenat lucruri, cari între impregiurări normale ar escita ris.

Acțiunea a produs roade. Țiariul de aici al bisericeștilor nostri poate fără a vrea, și-a scris pe stindard: învrășbirea românilor în viața lor socială și colegială. Fideli programei, oamenii au început a face propagandă pentru ideile introduse cu ei în viața noastră politică și socială.

Ca paraziți pe corpul națiunii, au produs deja lucruri parazitice, și noi — o mai spunem — n'am lua notiță dacă nam prevedea pericolul în care cădem mergînd pe calea aceasta.

S'au introdus agitațiune politică între preoții bisericești noastre, fără nici o legătură causală, fără nici un motiv, numai și numai pentru cuvîntul, ca demonstrațiunea să aibă caracter bisericești.

Sîntem oameni docibili. Între noi și pasivisti este o prăpastie mare. Spiritul timpului cere, ca pentru divergența dintre noi în cele politice, să rupem ori ce legături sociale și colegiale între noi — e bine, ne supunem acestei cerințe a timpului deși cu inima sîngerîndă, ne supunem. Atunci însă trebuie să vină vechii pasivisti și să introducă ura între frați. „Observatoriul“ și „Gazeta“ sînt chemate a și încorona fruntea cu nouă cunună de flori — dacă vreți immortală pentru ruptura dintre noi.

Lucrul însă stă astfel. Țiarele cu reputațiune nu s'au dimis la acest rol de deositoriu pentru națiune.

O altă caracteristică a poporului român este și ospitalitatea lui.

Până și în cea mai simplă casă ești primit cu cea mai mare bunăvoință și ți se face tot posibilul numai ca să nu te depărtezi ne satisfăcut din casa sa.

Călătorii nu odată s'au putut convinge despre ospitalitatea românului. De câte ori călătorul ajuns de tempestate în drumul seu, aleargă la casa țărânului român, totdeauna i-se ofere casa și masa, așa încât te cuprinde mirare de bunătațea inimii lui. Nu odată ți se dă ocaziune, — fiind timpul ploios sau în alte privințe nefavorabil, de a auzi pre țărânilor nostri exprimîndu și simțimentul de compătimire față cu călătorii prin cuvintele „săracul călătoriu el trebuie să meargă și prin vreme bună și prin vreme rea“ Dacă în astfel de timp trage pe la dînsul vre un călătoriu, să vezi cum ți-l primesce cum-i face tot posibilul, pentru că românul are inimă bună. În astfel de impregiurări te uimesci de modul cum scie să se poarte față de călătoriu, câtă bunăvoință arată.

Bunătațea inimii românului îl caracterizează în modul cel mai favorabil. Chiar și streinii nu pot de cât să-l laude această calitate, carea în adevăr e o adevărată decoare pentru neamul nostru. Spre documentarea acestui asert, servească-ne cele scrise de dl Rudolf Bergner în cartea sa „Siebenbürgen,

nea noastră. Aureola gloriei în acest sens fu rezervată neofitilor. Și ei ca oameni ai bisericești, au creșut că este lucru onest și rentabil, de a introduce noul metod politic cu biserica începînd.

N'a trecut prin cap vechilor pasivisti a ne desbina între noi pentru ținuta politică, nu greco-catoliciei, ei n'au ținut conferințe, nici n'au escomunicat pre oamenii lor pentru ținuta lor politică, căci ei au creșut că biserica n'are nimica cu politica, sau că politica n'are de a-și primi sanștiunea dela bisericești.

De alte credințe au fost însă la noi oamenii. S'a stat de consult a afurisi pre toți căți nu țin la conferința din Sibiu. Și fiind că este vorba de afurisenie, începutul l'a făcut biserica prin rostul „Tribunei.“ Continuarea s'a urmat tot în bisericești, mai întâiu la Mercuria, și acuma la Seliște.

Regretăm foarte mult că necumpătul oamenilor a vîrit politica în biserica noastră. Biserica va scie ce are a face în fața situațiunii actuale. Noi constatăm că situațiunea e de tot anormală, și că oamenii nostri void a face serviții causei lor proprie, rătăcesc pe căi sinistre.

Cu chipul acesta poate că abonați căștigăm, însă de odată cu căștigul sacrificăm ce avem mai scump, sacrificăm biserica.

Discursul dlui Maiorescu.

(Încehere.)

În privința dotațiunii e dar un vechiu principiu conservator și monarhic, care se poate pune și ca cestiune de simplă conveniență.

Acum noi, ca oameni politici, să lăsăm trecutul nostru parlamentar — ce trebuie să hotărîm în întrebarea de față? Eu a-și fi înțeles dacă onorabilii mei preopinienți ar fi criticat numai oportunitatea momentului; căci ve mărturisesc, că asupra oportunității nu mi permit a susține nimica; nu este rolul meu, și-mi fac în această privire toate rezervele. Dar oportun sau nu, faptul este astă-și că s'au găsit mulți propuitorii ai dotațiunii coroanei în cameră, și au avut și sprijinul guvernului întru aceasta.

Ei bine, în această situațiune a lucrului, ieri și azi, ce ne sfătuesc să facem, oameni politici, onorabilul dl Cernătescu și onorabilul dl Ionescu? și după rezultat să judecăm, dacă putem primi sau nu sfatul doamnealor.

Ne sfătuesc dl Cernătescu să respingem proiectul; ear dl Ionescu ne sfătuesc, tot cu gândul transparent de a-l respinge, să-l amănăm.

D lor, ia închipuiți-ve rezultatele acestor sfaturi, dacă ar fi primite: Trecem acum la vot și camera aceasta cu

FOIȚA.

Unele trăsuri caracteristice din viața poporului român.

(Încehere.)

Căci decât a căuta să diregi ceva și ne fi ind dester strici, mai consult și totodată mai înțeleptesc lucru este, a rămîne în passivitate, căci atunci nu te faci culpabil de acest fapt.

Cînd afirm acestea mi vine în minte o asemănare foarte potrivită, ce o am auzit-o din gura unui distins bărbat al nostru. Acela dicea: „poporul nostru românesc este ca un pom încercat de flori în luna lui Mai, printre această flori însă se afla și câte o omidă, void acuma să-l cureți de omide, dacă spre acest scop te vei folosi de o paliță, atunci bătînd pomul cu palița de odată cu omidele ai doborit și o mulțime de flori, prin aceasta mai mult ai stricat de cât ai folosit.“ Florile din asemănarea aceasta sînt datioile cele frumoase, moravurile și credințele, cari trebuiesc susținute, printre acestea se afla însă tot odată și o mulțime de superștițiuni. Void acuma să le delături pre acestea, dacă nu vei fi precaut, ai delăturat și pe cele dîntăiu și atunci mai mare stricăciune ai făcut.

„Eine Darstellung des Landes und der Leute.“ De aci provine că Românul arareori uresce pre cine-va, cu atât mai puțin însă cearecă ai cauza vre un rău. Bunătațea inimii lui încă e o causă a ospitalității lui. Cînd susțin că poporul nostru e ospital, cred că nu grăesc vre un neadevăr. Spre a validita aceasta nu am decât să aduc ca dovești mărturisirile tuturor streinilor, cari au scris obiectiv despre români. Aceștia după reîntorcerea din călătoria făcută prin părțile locuite de români în scrierile lor pun ospitalitatea românului între cele mai însemnate calități ale lui. Mai toți scriitorii, cari au scris despre români, atât despre cei din Transilvania cât și despre cei dincolo de Carpați, dacă n'a fost predominanți de oare cari patimi și dacă au voit să fie cătuși de puțin obiectivi, au recunoscut această calitate a Românului. În unele părți este atât de ospital încât te cuprinde mirarea.

Poate că această impregiurare a dat nascere dicalei românești „te omoară cu dragostea.“ Aceasta se uitatează atunci cînd înfestează cea mai mare iubire față de tine; cînd îți ofere casă și masă dar mai cu seamă te ospetează de minune. Atât e de mare bunătațea inimii lui încât dacă nu vei lua din cea ce-ți ofere, se simte neliniscit și-și presu-pune cine scie ce. Poate că și bunătațea inimii lui, sinceritatea și credința că toți sînt drepti după cum e dînsul, este și cauza de atât a fost el înșe-

majoritate refușă dotațiunea coroanei. Ce efect va face aceasta? Și ca oameni politici trebuie neapărat să ve puneți această întrebare.

Dlor aci e tocmai cestiunea politică. A avut mare dreptate onor. dl Ionescu, după părerea mea, cand în contra d-lui Dimancea revendica toată demnitatea istorică a titlului nostru de Domnie din constituția de la 1866.

Cu drept cuvânt dl Ionescu ținea, că Domnia noastră constituțională nu vrea să însemneze vasalitatea turcească; din contră, în conștiința noastră, înseamnă independența; căci independenți ne aflăm noi chiar și sub suzeranitatea Porței. Foarte adevărat.

Însă, d-lor, pare că e un fel de curent astăzi, de a nu ne mai da bine seamă ce însemnează cu toate acestea cuvântul regalitate introdus la 1881.

Apoi da, Domnia de la 1866 era — înțeleg în conștiința și cugetul, adecă mai propriu în dorițele noastre — un fel de afirmare a independenței țerei; dar în realitate nu era așa, fiind că ori cum am întoarce lucrul, pe paginile bugetului statului nostru sta scris tributul de plătit Turciei. De geaba ne credeam noi deplin independenți; recunoșcuți nu eram. Și adecă ce? România e oare închisă cu un zid chinezesc la capătul Orientului, în cât să ne fie indiferentă această recunoaștere? Nu este important pentru noi în ce relațiuni stăm cu Europa occidentală? Nu este important a se ști, dacă un fapt al dreptului public ce noi îl doream, cum este domnia ereditară și independența, este recunoscut de Europa?

Dar tocmai în România s'a produs următorul fenomen unic:

Nu cunosc altă țară în lume până acuma, în care la un moment dat să se fi produs acea migrațiune extraordinară spre scolile din Franța și din Germania a unei tinerii însetate, care voia să se adapteze la viața de știință și de cultură ale Europei occidentale. La noi s'a întâmplat însă aceasta dela 1830 încoace. Cu sutele, cu miile au mers tinerii nostri la scoalele streine, s'au deprins acolo cu ceea ce se numește civilizația modernă, și așa se explică, cum am putut, spre mirarea Europei, să ajungem în așa de scurt timp la o dezvoltare așa de energetică a vieții publice în multe manifestări ale ei (aplause).

Nu există alt stat în Orient, în care, în așa proporțiune largă să se fi introdus vre-o dată în tinerime această sumă de cultură occidentală ca la noi. Și găsim la noi faptul foarte caracteristic, că într'o odaie într'un salon în Cameră, la tribunale, la prefecturi, la postă, la telegraf, la drumurile de fer, ori uade ar fi, întâlnim oameni deprinși cu cultura Europei occidentale, și dacă nu capabili de a face lucrurile tocmai ca în Europa occidentală — căci aceasta nu se poate încă, — dar totuși capabili de a înțelege principiile lor, de-a avea un fel de identitate de sentimente și aspirațiuni, cari în aceeași proporție și în așa de scurt timp, nu se găsește în nici un alt stat al Europei orientale. (Aplause). Vrea se dică nu ne privim numai noi pe noi, ci ne privim și în relație cu Europa, a cărei civilizație are să fie oglindită și în această parte a Orientului. Aceasta a fost și a trebuit să fie totdeauna de cea mai mare importanță pentru noi, pentru aspirațiunile noastre în viitoriu, pentru misiunea noastră de cultură în Orient. Așa dar, când domnia constituțională introdusă numai de noi la 1866, ni s'a recunoscut și de Europa prin independența admisă și ni s'a consacrat prin regalitatea dela 1881, s'a făcut un pas enorm în pozițiunea țerei, în rolul ei internațional, în greutatea ei relativă alături cu celelalte puteri europene.

Atunci ne întrebăm: ce e acum? aceeași Domnie ca la 1866, ori o nouă Domnie? Și ce vrea d. Cernătescu? ca să nu ne fie nouă permis de a argumenta și interpreta faimosul art. 94 din Constituțiune, care fixează lista civilă

lat de cei mai puțin sinceri și mai puțin buni la inimă.

Altcum fiind aceste nesce însușiri bune nu pot fi decât laudate, căci adevărul și binele sunt și vor fi de preferit.

Între cele mai însemnate calități a poporului român se numeră și dărnicia lui. Mai dărnice decât poporul nostru cutezăm a susține că doară nu este nici un popor.

Aceasta o vom putea documenta căutând la locurile acele pentru cari și unde a dăruit el sume enorme. Dovadă este mulțimea de scoale ridicate prin propria lor putere, diversele instituțiuni și reuniuni pentru cari varsă el din toată sărăcia sa. Asociațiunea transilvană, fondurile de pe la metropoli și episcopii sunt tot atâtea dovezi despre dărnicia lui. Cu obolul săracului s'au ridicat acestea la sumele cari astăzi fac bune servicii prosperării noastre naționale.

Dar apoi cât n'a dăruit el pentru alte interese streine din cari astăzi se adapă alții, ear poporul trebuie să asude pentru a-și pute susține o scoală și o biserică din propria sa sudoare. Dacă ar avea ați adunat pentru sine ceea ce a dat pentru scopuri streine te-ai spăria de enormele sume de cari ar putea dispune pentru interesul și binele seu. Țeranul nostru când vede că nu poate ajuta nimic

pentru durata fie cărei „Domnie“, presupunând chiar — cum vrea — d-sa ca domeniul coroanei să fie tot un fel de listă civilă? Să nu putem dice noi, că regalitatea dela 1881 este un pas mai înainte, o întindere, o nouă mărire a domniei noastre, o nouă Domnie? Constituțiunea acestei Domnie ca Regat independent, dacă voim noi să o afirmăm la începutul duratei unei noue Domnie, liberi sântem a o face, și nimeni nu ne-ar putea tăgădui legitimitatea acestei interpretări (Aplause); căci când e vorba de o asemenea materie din o oare-care importanță internațională, nu noi să nu ne facem, noave înși-ne greutăți, și acolo unde se poate prezenta țara și dinastia cu mai mare prestigiu față cu streinătatea să ne împedecăm noi pe noi prin interpretări de texturi legale. (Aplause).

Ei bine, această pozițiune a noastră, regalitatea, s'a obținut pe câmpul de război sub conducerea principelui nostru, a Regelui de ați, de a cărui dotațiune e vorba; și odată ce suntem cu acest Rege în capul Statului nostru primiți în familia Europei, și începem a avea oare-care — relativ la noi — importanță în politica Europei, un vot ca acesta însemnează că voim să dăm Regatului nostru mijloacele materiale pentru a-și accentua prestigiul exterior, conform creșterii importanței sale.

Are mare dreptate dl Ionescu, că virtutea e aceea ce dă adevăratul prestigiu, și că măriniția, înțelepciunea, exemplele proprii ce le-a dat și dă Regele sânt adevăratul Lui prestigiu; fără îndoială. Însă aceste lucruri sânt ale Regelui; El le are pe aceste, și nu i le dăm noi. Dar noi ce dăm? (Aplause).

Aici numai auzi de o detă pe unii oratori aducându-și aminte de ideal, vorbeau numai de virtuți și dându-și aerul de a desprețul substratul material pentru prestigiul unei coroane.

Așa dar acum ne facem oameni ideali? Dar când cu gradațiunea profesorilor?? (Aplause). Și acolo e adevăratul loc pentru idealism. Și mai țiceți d-voastră astăzi: să nu dăm Regelui, ci să dăm scoalelor? Dar atunci înainte de a spori lesile profesorilor de ce nu v'ați gândit mai bine la scoli mai multe? (Aplause).

Așa dar, d-lor, ce vor cei ce se opun la acest proiect de lege? ca să refușăm dotațiunea?

Ei bine, presupuneți că a-ți refușat-o. Aceasta ar avea următoarea înțelegere. Am făcut independența, am făcut Regatul, Europa a recunoscut acest Regat independent, s'a făcut o propunere în favoarea acestui Regat introdus în fața Europei, ca să i se dea un mai mare prestigiu, proporțional cu toate celelalte monarhii; noi, această propunere, noi camera, care am făcut Regatul, care am arătat că cu acest Regat voim să ne afirmăm ceva mai mari de cât eram înainte, refușăm această propunere și dăm noi înși-ne o lovire din lăuntru prestigiului, cu care voicam să ne presintăm în afară. Ei bine, ce voiți să mai însemnăm pe această cale în streinătate? Și dacă slăbim vađa monarchul nostru în streinătate cum să ne susținem aspirațiile noastre legitime și progresul în viitor? (Aplause).

Dlor observați bine, că din toate dorințele Divanului ad-hoc, una singură nu s'a realizat: Noi mai cerem între altele și neutralitatea recunoscută de Europa. Europa, prin tratatul de Berlin, ne recunoaște însă numai independența cu oare-cari condiții, ce le-am împlinit; ne-a recunoscut apoi și regalitatea, dar neutralitatea sub sceul colectiv al marilor Puteri nu; ceea ce însemnează: Tu Românie, ai devenit majoră și sigură responsabilă, condu-ți destinatele tale politice cum știi tu mai bine, cu toată puterea, energia și inteligența, dar pe tine te privesc urmările. (Aplause). Și în această situație, unde Statul are trebuință de concentrarea tuturor puterilor sale vii, și de buna lor împreună lucrare,

dice „n'am ce face“ așa și noi în cazul acesta nu putem decât să țicem cu graiul poporului „n'avem ce face“ căci vitregă a fost soarta noastră. Când am vorbit de instituțiunile de mai sus, ridicate și susținute pe spesele poporului pe care și de altcum mai l'a adus la sapă de lemn numeroasele dări, am înțeles pe românii de pe teritoriul coroanei ungeresci după cum s'a putut vedea.

Ce cugetați însă că această însușire nu s'ar afla doară și la frații de preste Carpați? Ia totul cazul respunsul e afirmativ. Ce sume mari nu se esportau din România pe timpul de tristă memorie a domniei Fanarioților!

Aceste lipitori au stors țeara românească în cursul unui veac. Pe spatelul mănăstirilor românesce să susținea mai toate mănăstirile din orient, așa încât te ar cuprinde mirarea când a-i computa sumele duse afară din țeară. Cât de bine ar prinde acum, acești bani în vistieria statului românesc.

De nu venea Cuza să secularizeze averile, mult ar fi mai stors aceste lipitori de călugări greci. Dacă la aceste mai adaugem tributul ce-l da România pe tot anul Turcului apoi trebuie să țicem că în adevăr a fost destul de dărnice. Sositașu timpul să treacă și această starere umiltoare și ați ce dă Românul dă la sine și pentru sine.

Vorbind despre acestea nu pot ca să nu amintesc puțin și despre spiritul de conservare a Româ-

voii să puneți d-voastră astăzi o bilă neagră între Rege și popor? (Aplause).

Aceasta nu se poate! De aceea sânt convins, că unii deputat, politic, cugetător și prevădător nu'i rămâne de cât a vota această propunere. (Aplause prelungite).

Voci: Închiderea discuțiunii.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

De ale alegerilor.

Cohalm 12 Iunie. Onorată redacțiune! D-lor „Tageblatt“ din 21 Iunie st. n. publică o corespondență din Cohalm, plină ca toate celelalte de neadevăruri și calomnii.

După ce câteva zile înainte de alegeri acuză și denunță lumea pe pretorele din Cohalm ca pre cel mai netrebnic agitator electoral, care prin presiuni morale, și materiale, prin amenințări și tot ce și poate închipuți un om datat și versat în astfel de afaceri, pentru a asigura reușita candidatului guvernamental, acum în raportul cursului alegerii, pretorele este cu totul omis, ca și când ar fi omul cel mai cinstit, care n'a făcut nici o mișcare.

Sau corespondentul a spus mai înainte la neadevăruri, sau spune acum un neadevăr, așa se va cugeta ori cine a cetit acele corespondențe.

Să ne lămurim. Pretorele n'a făcut agitație, aceasta poate spune categoric, ci el a lăsat pe corespondentul citatului țiar ca împreună cu toți colegii d-sale și cu tot ce e mai îndrăzneț și robust în Cohalm să cutreere comunele săsesce și să căruiașcă pe bieții plugari volens nolens la urnă.

Îndată ce pretorele n'a agitat, tot ce s'a atribuit de demnul corespondent aceluia, *au fost faptele sale*.

Agitația din partea corespondentului susnumit, et consortes, a fost așa de mare încât nu se poate descrie. O veți înțelege și mai bine dacă ve voiți spune că Luni 16 c. st. n. sosese în satul vecin Homorod deputatul Brașovului Zay, unde ține o întrunire la care ni se spune că au luat parte și alegătorii sasi din satele vecine Mercheașa și Cața. Din Sighișoara se învârtiau prin Cohalm un anume Teutsch și Wolff precum și alesul deputat, care în continuu era în atingere cu alegătorii.

Apoi spre rușinea rușinilor s'a mai vădut și prin oraș și la un banchet al sasilor de Marți seara administratorul protopresb., din Sighișoară D. Moldovan însoțit de cel din Cohalm.

D. Moldovan mere în entuziasmul seu așa de parte încât ridicând un toast în acea adunare, spune c'a venit să țină pe preoții și poporenii din satele ce sânt supuse dsale în pasivitate ca cu modul acesta să asigure reușita candidatului Bakon.

Societatea în care se află și aceasta aserțiune arată cât de colo planul d. Moldovan. Nu pasivitatea l'a adus în Cohalm, ci a venit aci ca *cortez* al dlui. Bakon, cu care de altcum află că stă în strânse legături amicale.

Se ia în nume de rēu românilor că au venit la urnă. Da, partea cea mai mare a venit și vor veni chiar toți sātui fiind de a fi purtați de nas de unul și de altul! Au votat pentru candidatul guvernamental conform programei din Peșta și vor vota totdeauna până ce vor fi în număr să-și poată pune singuri un candidat.

După cât ne am putut convinge toți căți am eșit din sinul poporului și căți petrecem în nemijlocita lui apropiere, acesta cu greu se abate dela cele moștenite din moși și din strămoși. Această însușire e bună într'u atâta întrucât ei avem de ai mulțămi conservarea multor datini frumoase la poporul nostru, cari au stors admirațiunea chiar și a străinilor.

Românul e tare în convingerile sale, braț de fier nu e în stare ca să-i le schimbe. Dacă nu ar fi fost el așa ce cugetați ar mai exista el astăzi câte biată au trecut preste capul lui.

Precât aprețiam această calitate pre deoparte; precât i atribuim o însemnătate așa mare, pre atâta din alt punct de vedere trebuie să-o declărăm de funestă.

Pentru că dacă va fi poporul conservativ în toate lucrurile apoi de progresul atât de dorit numai poate fi vorbă.

Cred că va fi la loc a aminti aci, că ținerea orbișă la cele moștenite din bătrâni încă este una din cauzele pentru cari nu ia cultura la noi un avânt mai puternic. Au nu am auzit cu toții obiceiurile cuvinte „cum au trēit moșii și strămoșii mei voiți pute trēi și eu.“ Acestei fatale credințe este de ai se atribui și împregiurarea, că țeranii nostri, cari de altcum au o poziția bunioară nu-și dau

Românilor din acest cerc nu le trebuie corteși, de oarece trăind în imediată atingere cu sasii știu ce voesc acestia, cum 'i tractază și totodată știu ce isprăvi le va face deputatul acestora ajungând la Pesta.

S'aruncă apoi coresp. asupra unui român din Cohalm, „Lungu se numește sdravenu bărbat“, cât despre acesta publicul care a cetit corespondențele din „Tageblatt“ și ale mele din „Teleg. Rom.“ este în chiar. El este gunoiu în ochii sasilor și acestia nu cruță nici un mijloc pentru al arăta în față publicului ca un monstru!

În ziua alegerii chiar aflându-se în prăvălia unui sas, depărtată de localul alegerii, a fost atacat hoțesce de doi sasi din Cohalm, negreșit trimiși, și mulțumită sângelui s'u rece nu s'a făcut scandal, căci din poporul român se și concentrasere câți-va tineri, cari i-ar fi alungat la primul semn. Sasii au provocat în repetițe rënduri dar nu li s'a răspuns.

Erau în acea și sute de spectatori înaintea localului unde se făcea alegerea, corespondentul i-a vădit, ba de sute de ori s'a lovit de densii în zelul seu de a vena voturi, nu s'a acățat însă decât de „tênărul bărbat“ și „energicul june“ din corespondențele sale anterioare. Dacă ar fi reușit însă dl Bakon al prinde și pe densul în mrejele sale seducătoare, ar fi fost ridicat la cer asemenea ca d. Moldovan și soții despre cari amintesc raportul din „Tageblatt“.

Ceea ce se atinge de venirea alegătorilor sasii, dle Redactor, au fost aduși ca oile.

Ajunși în marginile orașului 'i înhățau alți corteși și 'i conduceau la trai bun în hotelul dela coroană angajat de mai înainte, și unde nu putea străbate nimeni.

De aci sat de sat se petrecea sub escortă la alegere, unde în capul scarei 'i săluta președintele comitetului electoral al partidului național sășesc. Administrația vedea și tăcea, cu toate că aceasta era cea mai mare influință și ilegalitate.

O și înainte plecaseră corteșii în toate părțile și cu toate acestea preste noapte plecară alții numai și numai să nu rămână cumva vre unul pe acasă.

În ajun câte doi trei la un loc cutreerău cărcimele și puticile pentru a prinde voturi.

Va fi făcut și administrația ce va fi făcut însă agitațiunea și presiunea cea mai mare a făcut-o opoziția, și aceasta cu atât mai mult, că d. Bakon în darea de seamă despre activitatea sa în dietă a spus-o pe față, că în cestiunile agrare a le Cohälmenilor a făcut pași pe lângă Ministeriu și a promis că va face și de aci înainte. Aceasta a fost de ajuns pentru a înstreina pre românii cari a spus-o apoi verde că votează pentru candidatul guvernului și nu-i trebuie nici un corteș. Certele agrare ce bântue pe românii din Cohalm amenință pe toți din comunele sășesci, cari așteaptă numai rezolvarea cestiunii în centrul cercului.

Astfel stă adevărul, ear cele publicate de „Tageblatt“ afară de rezultatul alegerilor și amintirea d. Moldovan et soții sunt neadevăruri. *Silviu.*

Esamenul din Cohalm.

După o muncă îndelungată omul plin de bucurie se delectează de roadele muncii sale. Precum secerișul umple de bucurie pe vrednicul plugariu, și acesta ca respălă pentru munca sa 'și acoardă o

și de veselie, așa și un învățătoriu rural, care în timp de 8 luni 'și frământă mintea în cele mai multe cazuri cu începători, la finea cursului 'și caută o satisfacere sufletească prin depunerea unui esamen bun al copiilor încredințați lui. În una și aceeași și s'a făcut în Cohalm în ambele scoli confesionale române esamenul. Cel dintăiu înainte de ameași s'a ținut de elevii gr. or. în biserica gr. or.

Publicul era numeros mai cu seamă în urma recomandățiunii și impresiunii bune ce a făcut esamenul din anul trecut asupra asistenților fără deosebire de naționalitate. Învățătoriu sigur de reușita esamenului, era încântat vădând atât public, și nu trebuie să fie cineva mare psiholog pentru a-i ghici marea mulțămire sufletească ce avea, conșciind fiind de impresiunea satisfăcătoare ce va face în public esamenul.

Învățătoriu Morariu avea 25 copii unul mai mic decât celalalt și parte mare numai începători. Pa când în anul trecut publicul remasă încântat până în fundul inimei, ba un reprezentant sas din consiliul comunal mai cu lacrimi de bucurie mulțămia învățătoriuului de marile silințe ce și-a dat cu elevii; în anul acesta atât publicul cât și învățătoriu se depărtară cu inima plină de mâhnire.

Ce a fost cauza?!

Îmi pare rău să o spun, dar sunt siit în interesul creșterii copiilor nostri, în interesul instrucțiunii poporului nostru atât de necăjit pe aici tocmai din cauza necultivei sale. Să nu credeți însă dle Redactor că vr'o pasiune, ori ură personală, ori vr'un interes propriu me fac a scrie aceste rënduri. Nu, ci numai și simplu espusele motive.

Esamenul ținut abia o oară și jumătate, adică 90 minute, venind pentru fie-care elev deci abia 3 și jumătate minute timp de răspuns. Ce poate însă răspunde un copil în acest timp fie din ori ce materie parcursă?! Nimic! Vina cade pe conducătorul esamenului.

Părinții copiilor erau rivnitori de a vedea progresele copiilor lor, pe cari cu pagube proprii îi trimitea la școală ca să învețe ceva.

Grăbirea esamenului însă este cu atât mai de condamnat cu cât a făcut o impresiune rea asupra auditoriuului și a mâhnit nu numai pe învățătoriu dar și mai cu seamă pe părinții copiilor.

Plugariul român după ce se lipsese de ajutoriu copilului, după ce cu mare anevoie plătesce taxa pentru susținerea învățătoriuului, așteaptă ca cel puțin să se bucure la esamen de răspunsurile fiului sau fiicei sale.

Această bucurie e cu atât mai mare cu cât elevul răspunde mai mult, căci plugariul nostru numai atunci înțelege.

Românii gr. or. din Cohalm pe lângă marile greutăți față de stat și comună, mai suportă și cu succes greutăți confesionale. Fără biserică, fără școală în timp de ani au fost foarte năcăjiți. De un timp încoace au ridicat o mică biserică de lemn și susțin școala. Anuitățile pe de o parte le sorb obolul și cu mare greutate prin repartițiune se poate suporta pentru învățătoriu salariul de 130 fl. anual.

Apoi poporul acesta, care e muls din toate părțile, care însă nu pregetă a-și da ultimul cruceriu, să fie lipsit și de această mulțămire sufletească?! Am auzit pe o mamă cerându-i-se taxa pentru școală dicând: „Apoi pe copilul meu nici nu l-o întrebat la iexamen, de ce se plătesc“. Un cap al poporului trebuie să fie prevădit și să caute a încungiura

copii la școale, la neguțătorii, la meserii. Ba mai mult, atâta sunt de înțeliniți în credința aceasta încât nici în alte lucrări de ale lor nu permit să se facă reforme. Aceasta se poate vedea la îmbunătățirile necesare în cultura pământului ocupațiunea lui de căpeteniă. „*Sic non itur ad astra române!*“

Celor chemați le atragem atențiunea pentru a lumina pre popor în privința aceasta arătându-le în ce au să fie conservativi și în ce nu.

Și în punctul acesta ca și în alte puncte au lăsat urme neșterse timpurile viforoase de odinioară.

Pre când am constatat că Românul e foarte conservativ trebuie să accentuăm că pre atât e de puțin păstrătoriu în cele câștigate cu multă osteneală.

Cât trebuie el admirat în zelul și activitatea sa neobosită atât de puțin merită a fi admirat în conservarea bunurilor câștigate. Când aurora dimineții și-a deschis brațele sale el pleacă la munca zilnică de unde se reîntoarce deodată cu amurgitul serei. Lucrurile pe cari le-a adunat cu multă sudoare nu le știe tot așa de bine conserva. Dacă Românul ar fi știut tot așa de bine păstra cum a știut câștiga astăzi nu l'ar coplesi așa tare sărăcia.

Poate că în privința aceasta va putea mult ajuta școala prin înființarea unor „casse de păstrare“ care de s'a ventilat deja prin conferențele noastre învățătoresci. A deda pre poporul nostru să fie cru-

șătoriu, bun econom, însemnează a-i asigura unul din cei mai puternici factori ai existenței sale. Caci „economia este fca înțelepciunii, sora moderațiunii, mama libertății“ dize renumitul bărbat Roscher.

Este recunoscut de toată lumea, că popoarele cele mai economice sunt tot odată și cele mai avute.

Avem pre Șvițerani și Holandezi ca modele de popoară economice. În Șvițera este dominant principiul ca fetele mari să-și acopere spesele proprii prin lucru de mână. Holandezul dize că atunci când are întrun an atâtea percepțiuni câte și eroğațiuni a viețuit în zadar un an. Dar să nu aducem dovești așa de departe ci să ne restringem la cei din jurul nostru.

Cine n'a vădit, că oameni din o stare miseră prin muncă și cruțare au ajuns la o stare mulțămitoare, ba chiar înfloritoare; pre când alții au decădut fiind-că nu știu cruța când au avut.

Ceea ce o putem observa în viața indivișilor se adevărește mai totdeauna și în viața popoarelor.

Ne trebuie însă să uităm, că în rëndul acestor însușiri vine a se număra și perseveranța românului sau vorbind după limbajul bisericesc îndelunga răbdare. Românul este pacient, răbdă mult și numai atunci părăsesce răbdarea când a ajuns cuțitul la os. Mult a trebuit să rabde în decursul timpului, ba încă și astăzi tot mai răbdă având credința

astfel de incidente, să cunoască coardele inimei poporului și să atingă cu ori-ce ocașie pe cele bune cu atât mai vârtos aci unde stăm rău.

Interesele și pasiunile trebuiesc lăsate la o parte acolo unde este în joc binele și prosperitatea, ba chiar interesele cele mai vitale ale poporului.

Un cărturariu bătrân.

Varietăți.

* (Ordinea esamenelor) la școalele centrale române ort. orientale din Brașov la finea anului școlastic 1883—84.

Esamenul de promoțiune scripturistice și verbale se țin din 14—21 Iunie incl. st. v.

Esamene publice.

a) La gimnasiu, la școala comercială și reală.

Sâmbătă în 23 Iunie st. v. înainte de ameași 9—9¹/₂ oare I-a clasă gimnasială Religiu. 9¹/₂—10¹/₂ oare I-a clasă gimnasială Latina. 10¹/₂—11¹/₂ oare II-a clasă gimnasială Geometria. 11¹/₂—12 oare II-a clasă gim. Geografia. După ameași: 3—4 oare III-a clasă gimnasială: Fisica. 4—5 oare IV-a clasă gimnasială: Istoria. 5—6 oare toate clasele: Gimnastica.

Duminică în 24 Iunie st. v. înainte de ameași dela 10—11 oare a V-a clasă de fete din toate obiectele și espunerea lucrurilor de mână.

Luni în 25 Iunie st. v. înainte de ameași dela 8—9 oare V-a clasă gimnasială: Latina. Dela 9—10 VI-a clasă gimnasială: Maghiara. Dela 10—10¹/₂ oare VII-a clasă gimnasială: Elina. Dela 10¹/₂—11¹/₂ oare VII-a clasă gimnasială: Fisica. Declamațiune din limba română. — După ameași: Dela 3—4 oare Cântările. Dela 4—5 oare I-a clasă reală: Aritmetica.

Marți în 26 Iunie st. v. Înainte de ameași: dela 8—9 oare a II-a clasă reală: Istoria naturală. Dela 9—10 oare a III-a clasă reală: Franceza. Dela 10—11 oare a IV-a clasă reală: Chemia. Dela 11—12 oare I-a clasă comercială: Germana. După ameași: dela 3—4 oare II-a clasă comercială: Comptabilitatea.

b) La școala poporală superioară (normală).

Vineri în 22 Iunie st. v. înainte de ameași dela 8—9 oare clasa I-a de copile. Dela 9—10 oare clasa a II-a de copile. Dela 10—11¹/₂ oare clasa a III-a de copile. — După ameași: dela 3—4¹/₂ oare clasa a IV-a de copile.

Sâmbătă în 23 Iunie st. v. înainte de ameași: Dela 8—9 oare clasa I-a de copii. Dela 9—10 oare clasa a II-a de copii. Dela 10—11¹/₂ oare clasa a III-a de copii. — După ameași: Dela 3—4¹/₂ oare clasa a IV-a de copii. La 4¹/₂ oare exerciții gimnastice.

Luni în 25 Iunie st. v. înainte de ameași: Dela 8—9¹/₂ oare clasa a V-a de copii.

Esamenul se încheie cu cântări; ear la clasa de copii IV și V, precum și la clasa de copile III și IV vor premerge cântărilor răspunsurile din grădinarit.

c) Esamenul de maturitate.

1. Esamenul oral de maturitate cu școlarii din clasa a III-a comercială va fi Luni în 18/30 iunie înainte și după ameași.

2. Esamenul oral de maturitate cu școlarii din clasa a VIII-a gimnasială va fi Miercuri în 27 Iunie st. v. înainte și după ameași.

d) Vineri în 29 Iunie st. v.

După serviciul divin împreună cu rugăciunea de mulțămia în biserica sf. Nicolae din Scheiu, se va încheia anul școl 1883—84 cu cetirea clasificățiunilor și cu împărțirea premiilor în sala cea mare a gimnasiului.

La aceste esamene publice precum și la festivitatea de încheiere are onoare Direcțiunea a învita pe părinții

neștrămutată în cuvintele scripturei „cel ce răbdă până în sfârșit se va mântui.“

Răbdă și sperează, și dacă mai există dreptate sperarea sa va trebui să primească o formă reală.

Pentru că toate lucrurile din lume având început vor trebui să aibă odată și sfârșit. Acum știind acestea nu ne rămâne decât cu toții la timpul seu să coregem ceea ce este rău și să favorisăm cea ce este bun. Căci numai lucrând unul fie-care acolo, unde se simte necesitatea, vom putea să ridicăm și pre poporul nostru la nivoul, la care se află și alte popoară. Poporul nostru ca popor tiner, are lipsă de multe îmbunătățiri pre toate terenele. E știut că el posedă multe calități bune, cari nu pot decât să ne măgulească. Trebuie veghiat ca acestea să rămână ca o proprietate neatinsă.

Împlininduși unul fie-care cu sânteniă datoriu sa față de neamul seu și-a implinit una din cele mai scumpe datorințe.

Cu mână tare și cu braț înalt să lucrăm pentru a face din poporul nostru un popor care să stărnească jalușia celorlalte popoare; un popor falnic și măreț; un popor civilizătoriu în orientul Europei.

Lupșanul.

scolarilor precum și pe toți amicii și binevoitorii scoalelor noastre.

Brașov, în 11 Iunie 1884. *Direcțiunea,*
scoalelor medii române gr.-orientale.

* (Programa) esamenelor publice, ținându-se cu elevii institutului gimnazial și a claselor române gr. or. din Brad, la finea anului școlastic 1883/4.

Luni în 25 Iunie dela 8—12 oare a. m. classa IV normală din toate obiectele, prof. esam. Petru Rimbaș și Ioan German. Dela 3—6 oare p. m. classa III normală din toate obiectele, prof. esam. Petru Rimbaș și Ioan German.

Marți în 26 Iunie dela 8—9 oare cl. I gimnazială: Latina, prof. esam. Const. Costin. 9—9½ classa I gim.: Geografia, prof. esam. Ștefan Albu. 9½—10 classa I gim.: Maghiara, prof. esam. Vasile Dămian. 10—10½ cl. II gimn.: Româna, prof. esam. Ștefan Albu. 10½—11 classa II gim.: Matematica: prof. esam. Const. Costin. 11—12 cl. II gim.: Istoria univers. prof. esam. Vasile Dămian. 2—2½ oare p. m. cl. III gimn.: Latina, prof. esam. Const. Costin. 2½—3½ classa III gim. Fisica, prof. esam. Ștefan Albu. 3½—4 classa III gim. Germană, prof. esam. George Părău. 4—4½ cl. IV gim., Religia, prof. esam. George Părău. 4½—5 classa IV gimn.: Maghiara, prof. esam. Vasile Dămian. 5—6 classa II gim.: Latina, George Părău. 6—7 toate clasele gimnastica, prof. esam. Petru Rimbaș.

Mercuri în 27 Iunie după serviciul divin cu docologie, încheierea solemnă a anului școlastic, publicarea clasificărilor, împărțirea premiilor și estradarea testimonielor.

Din conferența profesorală ținută în Brad la 9 Iunie 1884.

Direcțiunea.

* Pentru sufletul repausatului Marelui Arhieru „**Andrei Baron de Șaguna**” ași la 10 oare se va celebra părăstas în biserica din cetate de aici.

* (Semnele timpului). Preoțimea noastră din protopresbiteratul Seliștei a afurisit și ea pre Părintele Onicifor Borcea din Seliște pentru că ascultând la glasul nostru s'a folosit de dreptul său cu ocaziunea alegerei de deputat dietal.

Bine se ne notăm aceste casuri 1. Mercurea 2. Seliște.

* (Postal). Curierul dintre Budapesta — Brașov cu prima Iulie a. e. începând va avea legătură și posta din cetatea Brașov, Feldioara, Hașfalău, Alba-Iulia, Cluș, și Budapesta, gara călei de fer austriace, de unde epistolele cu bani intrate până la 4 oare 30 minute după ameași se vor espeda mai departe.

Cu 1 Iulie începând cariola dintre Maroș-Vásárhely și Reghinul săsesc va merge după ameași și nu ca până acuma înainte de ameași, ear posta cu cai se pface în cariola cu un cal și va pleca după ameași.

Mersul:

Posta cu un cal.			
Pleacă din M.-Vásárhely	dim.	8 oare	
" " Sáromberk	"	9 "	45 m.
Ajunge la Reghin	"	11 "	45 m.
Cariola cu 2 cai.			
Pleacă din Maros-Vásárhely	d. a.	2 oare	
" " Sáromberk	" "	3 "	35 m.
Ajunge la Reghin	" "	5 "	20 "
Pleacă din Reghin	" "	12 "	șiua
" " Sáromberk	" "	1 "	55 m.
Ajunge la M.-Vásárhely	" "	3 "	20 "

* (Himen). Domnul Dr. Nicolau Ciacian de Beldin, medic comunal în Pecica română și-a încredințat de soție pe domnișoara Livia Bogdan din Nagy-Szt-Miklós.

* (Mulțămita publică). Se exprimă din partea comitetului despățământului I (Brad) al reuniunii învățătorilor români dela scoalele gr. or. din Zarand, P. T. domnilor Avram Miheuțiu învățător în Băița pentru donarea opurilor 1. „Cronica Românilor” tom. I de George Șincei din Șincea, Buda 1844 1 fascicu. 2. „Răspundere Desgurzătoare” de Damaschin Bojnică Budapesta 1823 și 3-a „Geografia sau descrierea pământului” de Nicola Nicolae din Brașov (1814); Dlu Ioan Anghel, învățătoriu în Brad pentru opurile: „Icoana creșterii rele” de And. Murășian, Brașov 1848; și „Alfavită sufletească” (Sibiu 1803) de vica-

riul Popovicu din Hondol; — Dlu Simeon Bacilla paroch în Ormidea pentru „Gramatica română” de Gavril Munteanu (Sibiu 1863.)

Din ședința comitetului ținută la 9 Iulie st. v. 1884 în Brad.

Ioan German,
președinte.

Petru Rimbaș,
secretariu.

* (De ale timpului.) După frig de preste 10 zile ceriul începe a se însenina. Era și timpul se încete frigul, căci spre batjocura lunii lui Iunie bărbații au îmbrăcat blană de earnă, palăria de paie o au schimbat cu căciula și damele începură a fantasa despre patinat.

De mai ținea frigul o săptămână aducea în cea mai mare perplexitate, pre toți cei ce și-au amăn-tat hainele de earnă.

* (Bibliografic). Din publicațiunile „Academiei române au apărut următoarele și se află de vëndare la librăriile Sococ în Bucuresci și Kraftt în Sibiu;

1. Vieața și scrierile lui Grigorie Țamblacu, de Episc. Melchisedec 1 leu 20 bani.
2. Despre Alexandru Mavracordatu Exaporitul și despre activitatea sa politică și literară, de Dlu A. Papadopolu — Calimachu; 20 bani.
3. Dare de seamă despre espoșițiunea de electricitate dela Viena din 1883 de Dl Em. Bacaloglu. — 30 bani.
4. Dare de seamă despre espoșițiunea de igieaa din Berlin din anul 1883, de Dl Dr. I. Felix. — 50 bani.

Posta Redacțiunei:

La mai mulți din tractul Agnitei: Corespondențele Dvoastre nu se pot publica. Noi am încheiat disputa pentru tractul Agnitei, și credem că este în interesul Dvoastre, ca ea să fie ermată pentru totdeauna. Avem noi destule năcașuri, și mai mult folos facem bisericei, dacă fie-care lucră în cercul se condus de interesele bisericei. Cuvântul nostru din urmă este: „Fiți pe pace, nu ve sfâșiați!”

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Iunie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.60	122.30
Renta de aur ung. de 4%	91.40	91.40
Gălbina	5.77	5.74
Napoleon	9.69	9.67
London (pe polița de trei luni)	121.85	121.90

Nr. 288. 1884 [750] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de classa III-a Mogoș-Mămăligani, protopresbiteratul Lupșei în sensul înaltei rezoluțiuni consistoriale din 15 Septembrie 1883 Nro 2957 B. să escrie al doilea concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom”

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

a) dela 115 case câte o jumătate ferdelă grâu și câte o ți de lucru.

b) folosința cimenterului și a unui fenaș de 3 cară fên și;

c) venitele stolari regulate prin sinodul parochial.

Doritorii de a compete la acest post au a adresa suplicile lor la acest oficiu protopresbiterat în termenul legal instruite conform stat. org. și a Regulamentului din 1878.

Ofenbaia în 9 Iunie 1884.

Pentru comitet. parochial concurrent.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa experiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale pcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 31

D. Bella,
membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

Nr. 389 [752] 2—3.

EDICT.

Ioana născută Fleșariu gr. or. din Trapold, protopresbiteratul Sighișoarei comitatul Târnavei mari, carea a părăsit pe legiuitul ei bărbat Ioan Bholțiu din Trapold aproape de patru ani, fără a se sci locul ubicațiunei ei, se citează prin aceasta în termen de un an și o ți dela prima publicare a

Esaminați și păstrați ce e bun.

Preparate în **mii de feliuri** dovedite și probate prin documente dela autorități medicale și folosi'e cu bun succes de mulți privați:

Sucul de mușchiu al Drului Miller are un efect neșteptat la tuse, răgușală, durere de gât, la flegmă, la tuberculoasă, peste tot la toate atacurile organelor de respirațiune. În borcane pentru copii și oameni mari. Prețul pentru un borcan 80 cr.

Balsamul preservativ al Drului Miller contra convulsțiilor. Acest balsam se recomandă pentru durerile și convulsțiile de stomach, pentru catar de stomach, ruptură, diaree și umflătură; la colică succesul este aproape momentan. Mai departe se recomandă după toate morburile, cari au durat mai mult, pentru că promovează în mod esențial mistuirea. Acest escelent remediu se nu lipsească din nici o casă țerânească. Prețul pentru ½ Flacon 1 fl. 50 cr., pentru ¼ Flacon 80 cr.

Venus-Cream al Drului Miller neîntrecut în efectul său la petele, ce es vara pe pele, la înroșire, peste tot la ori-ce necurățire a feței. Succesul e sigur după o întrebuințare regulată. Prețul unui borcan elegant de lemn 2 fl.

Cream-Vaselin auriu al Drului Miller, mediul cel mai escelent de a-ți face în scurt timp mânilor albe, delicate și moi. Și pentru colorarea feței încă e de recomandat. În borcane de sticlă a 80 cr.

Balsamul Drului Miller pentru ochi de găină, un remdiu foarte bun pentru ochi de găină, negeli, degerături și îngroșeri de piele. Prețul unei sticluțe cuprinse într-o cutie împreună cu espunerea modului de întrebuințare și un penel 60 cr. [706] 12—16

În Sibiu se pot căpăta numai la F. A. Reissenberger; în Arad la Tonnes & Comp.; în Buda-Pesta la L. Edeskyty; în Bucuresci la F. Brus, farmacist; în Viena la Filip Neustein, farmacist; se mai poate căpăta afară de aceea în toate farmaciile și băcăniile mai mari din Ungaria și Transilvania, precum și la depositul central de expediție, J. de Miller, farmacist, Brașov. (Transilvania).

acestui edict înaintea subsemnatului for matrimonial căci la din contră, procesul divorțial intentat asupra-i se va decide pteritctas și în absența ei. Scaunul protopretbital ortod. orient. al tractului Sighișoarei ca for matrimonial de I-a instanță.

Sighișoara, 19 Maiu 1884.

Demetriu Moldovan.,
adm. protopresb.

Infallibil.

Retrimitem banii primiți tuturor acelor, cari nu va avé efect

„Roborantium”
(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpătina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încărunțire. După întrebuințare mai deasă ga rantăm succesul. Expediția în sticle originale cu fl. 1.50, la sticle de probă fl. 1 prin J. Grolich în Brünn

„Roborantium” s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia C. Bugarsky. Bucuresci: Rud. Schmet. tau, farmacist de curte. Budapesta: Neruda Nándor, Hatvanergasse 10. Caransebeș: M. Vlad, farmacist. Lugos: L. Vértzes, farmacist. Timișoara: Ștefan Tărczay, farmacist. Verșeș: Sebastian Strach, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé” alifie orientale se ță din care se nasce frăgeșie, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vërsat. — Prețul 85 cr. [713] 12

„Bouquet du Serail de Grolich.”

parfum de basmană pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuința și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.

Losurile
cele mai bune și mai eține!

6 sortituri pe an!

Tot la a doua lună o sortitură cu câștiguri principale de fl. 100.000, 50.000, 5000, 1000 etc.

Sortitura proximă va avé loc deja în 1 Iulie a. e.

Câștigul prim fl. 50.000.

Reversele mele cu ocaziunea ultimei sortituri combinate pentru losurile crucei roșie austro-ungare atata au fost de căutate, încât în zilele din urmă comandele întrate nu sau mai putut efectul. Acest însemnat efect m'a îndemnat ca pentru sortitura de crucea roșie austro-ungare pe termenul 1 Iulie a. e. să ămit din nou reversele combinate, aflătoare numai la mine, fiindcă ele pe lângă cele mai favorabile condițiuni și lesnicioase modalități de plătire, au șanțele cele mai mari de câștig.

Grupa A.

2 losuri crucea roșie ung. } 25 rate pe
2 " " " austr. } lună a 2 fl.

Grupa B.

3 losuri crucea roșie ung. } 25 rate pe
3 " " " austr. } lună a 3 fl.

Grupa C.

4 losuri crucea roșie ung. } 25 rate lu-
4 " " " austr. } nare a 4 fl.

În urma planului de sortire neîntrecut până-acuma e nici un soi de lotterie, atât losurii crucei roșie unguresci, cât și cele austriace se bucură de urcare în curs perpetuu, și care promise a avea durabilitate, așa că losurile cruce roșie ași mâne vor ajunge la cursul corespuñdător al losurilor-Rudolf de fl. 20, și astfel sub durata termenilor de rate prin urcarea cursului losurilor se urcă tot odată și valoarea cursului întrecând valoarea ce ar fi a se plăti. Cu chipul acesta 12 sortituri vin grătuit. Recomand deci comande cât mai de timpuriu, cari încât-mi permit neînsemnata m-u număr de losuri — se vor efectua prompt.

Deodată cu solvirea primei rate primesce cumpărătorul reversul provécut cu seria, numărul losului, și timbrat după lege, și prin aceasta își asigură dreptul la sortire pentru câștiguri principale și secundare. Mai lesne se fac comandelor pelângă asignațiuni postale, sau la dorință pelângă rambursă cu rata primă, ajungând însemnarea grupe. Prospecte și liste de sortăre se dau gratis și francate.

Etablissement pentru cambii și lombarde de

A. Gutfeld, mai nainte Leutholtz & Co.
(esistă dela 1870.)

Viena, I., Wipplingerstrasse 27.

Losurile pe basa cărora s'au emis reversele sânt depuse în biroul nostru, și conform dispozițiunilor legii proprietariul reverselor le poate vedea ori când. [746] 3—3